

Borgarakríggj í Jugoslavía

Tað verður meira og meira greitt, at talan longu er um veruligt borgarakríggj í Jugoslavía. Í vikuni vóru samanbrestir millum serbar og kroatar og 16 kroatiskir politimenn lógu eftirá.

Stórar mótmælisgongur hava verið í landspartinum Kroatía, sum ynskir sjálfstýri frá Jugoslavía. Í vikuni kringsettu mótmælafólk eina hernaðarlegu fyrri at mótmæla, at

jugoslaviskir herurin hevur herfólk í Kroatía.

Mótmælisfólkini gjørd seg inn á stríðstýrlum og stríðsvognar og ein jugoslaviskur hermaður læt liv.

Tað hevur ikki eydnast sivilu stjórnini í Jugoslavía at fáa serbar og kroatar at binda frið, og tí endar tað helst við, at herurin skjótt fer at leggja uppi stríðið millum etnisku bólkarnar í landinum.

Jeltsin vann sigur

Forsætisráðharrin í tí størstu sovjetisku republikkin Ruslandi, Boris Jeltsin vann í vikuni ein stóran sigur, tá hann fekk Gorbátjov at ganga við til, at Rusland sjálv skal hava avgerðarrættin yvir teimum mongu kolanámum og sostatt verður tað uppgávan hjá Jeltsin og ikki Gorbátjov at avgera lagnuna hjá verkfalsfólkunum, sum hava verið í verkfalli fleiri vikur.

Sambært eini ætlan hjá Jeltsin skulu kolanámin gerast figgjarliga óheft og skulu sjálv ráða yvir umleið 80% av tí fremmanda gjaldoyranum, sum fæst fyrri útlutt kol.

Hetta skal so eggja leiðslunum í námunum til at gera neyðugar iløgur í rati alisering og effektivisering.

Eir annar partur av atlanini millum Jeltsin og Gorbátjov er, at Rusland nú skal hava sína egnu

trygdartænastu.

Í vikuni hevði Gorbátjov vitjan av tí kenda fjölmiðlaeigarmanum Robert Murdoch, sum eftirlýsti reformum í Sovjetsamveldinum. Gorbátjov segði honum, at vesturheimurin eigur at vita, at leiðslan í Kreml er sinnað til at fremja broytingar. Tað er av stórum týðningi, at fjölmiðlarnir í vesturheiminum ikki mis-skilja og mistulka tað, sum er við at henda í Sovjetsamveldinum í løtuni, segði Gorbátjov við tann australska ríkmannin, sum eigur fleiri sjónvarpsstöðir og bløð kring allan heim.

Gorbátjov segði eisini, at tað ræður um ikki at leypa framav. Hann visti á, at verður alt tað, sum er vunnið, meðan Bush hevur sitið sum forseti í USA, at detta niðurfyri, so er vandi fyrri einum nýggjum koldum kriggi.

Hermegin í Jugoslavía hóttir við at taka valdið

Stoðan í Jugoslavía versnar fyrri hvønn tíma. Blóðugu samanbrestirnir millum tveir av teimum etnisku bólkunum serbar og kroatar og hermegina hava fingið herleiðsluna at ávara sivilu leiðararnar. Versnar stoðan, fer hermegin rætt og slætt at taka valdið og lýsa tað undantaksstöðu.

Vandi er fyrri borgarakríggj og tað eru tey, sum siga, at borgarakríggj longu er í landinum.

Landsins ovasta leiðsla, sum fevnir um teir ymsu etnisku bólkarnar, hevur

hesar seinastu dagarnar havt fund tó uttan at finna nakra loysn á kreppuni. Talan er um at varðveita Jugoslavía sum tjóð ella at loyva portum av landinum at taka sjálfstýri.

Hermegin hevur givið forsetaráðnum greið boð, antin loysir tað ósemjuna millum kroatar og serbar, ella leggur herurin uppi.

Tað eru seks landspartar í Jugoslavía og tað er tann eini av teimum, Kroatía, sum ynskir at taka seg úr lýðveldinum. Men hesum er serbiski

minnilutin í Kroatía ímóti. Hann ynskir framvegis at Kroatía skal vera partur av Jugoslavía.

Hermegin, sum nú hóttir við at taka valdið í egnar hendur, verður stýrd av serbum og gomlum kommunistum. Teir eru í móti royndunum hjá eitt nú Kroatía, sum verður stýrt av ikki-kommunistum, at loysa frá Jugoslavía.

UTTAN

EFTIR

Jan Müller skrivur

Gøtubardagar í Washington — ónøgd við lögregluna økist

Ikki síðani í 60-unum hava verið so álvarsamir gøtubardagar í amerikanska høvuðsstaðnum Washington, sum júst í hesum døgum.

Tilsamans 13 lögreglufólk vórðu særð undir samanbrestunum. Tað eru serliga fólk av latinamerikonskum uppruna, sum gjørdur bart. Tey gjørdur seg inn á handlar, bilar og annars alt, sum fyrri teimum var. Løgreglustjórnin í Washington sigur, at gøtubardagarir hava næstan verið lika ringir

sum í 1969, tá Martin Luther King varð myrður.

Hann sigur, at fólk vóru heilt frá sær sjálvum. Tað var ikki talan um skipaðan harðskap, men fólk, ung sum gomul, gjørdur seg inn á alt og øll.

Gøtubardagarir byrjaðu sunnunáttina, tá ein ungur latinamerikanari varð skotin og illa særður av einum lögreglumanni. Maðurin hevði drúkið á einum almennum plássi og hetta er ikki loyvt. Tá hann ikki vildi lata lögregluna taka seg, varð

hann skotin. Løgreglan sigur, at maðurin fyrst særði ein kvinnuligan politist við knívi, og at skotið varð í sjálfverju.

Býurin er lýstur í undantaksstöðu, men myndugleikarnir hava tó ikki viljað farið fram við harðskapi fyrri ikki at gera støduna enn verri. Roynt hevur verið at tosað við teir lokalu leiðararnar fyrri at vita, hvat kann gerast.

Gøtubardagarir eru annars avleiðing av tí spentu støðuni millum latinamerikanararnar og

tey svørtu og so lögregluna.

Í USA bera tey nú ótta fyrri, at ófriðurin í Washington skal breiða seg til aðrar býir í summar. Tey ungu eru uttan arbeiði, og tað er vaksandi misálit á polititið. Eisini visa hagtelini at harðskapur og narotika hoyra við til gøtubardagarir. Myndugleikarnir útiloka ikki, at tann herviligi ófriðurin, sum leikaði á um alt USA seinast í 60-unum, nú kann fara at endurtaka seg.

Týðandi irakiskur leiðari:

Saddam Hussein gjørt ávís mistøk

Irakiski varaforsætisráðharrin og ein av teimum mest týðandi irakisku samráðingarmonnunum undan Flógvakrignum, Tariq Aziz, sigur við amerikanska blaðið Washington Post, at irakiski leiðarin Saddam Hussein hevur gjørt ávís mistøk, men at orsøkin til hetta er,

at hann hevur verið einsamallur við valdið so leingi.

Hann sigur eisini, at Irak er í ferð við at gera eina nýggja grundlóg, sum skal tryggja fræls val til eitt löggevandi ting, har allir limir kunnu vera við.

Hann heldur annars, at Saddam Hussein fram-

vegis er so væl dámdur, at hann uttan iva fer at vinna eitt komandi val. Har er rætt og slætt eingin annar til at avloysa Saddam Hussein í løtuni, sigur Aziz við blaðið.

Hann sigur víðari, at ætlanin er heilt av avtaka kollveltingarráðið og Baathflokkinn fyrri harvið

at geva demokratunum betri umstøður í landinum. Ætlanin er eisini at forsetin í mesta lagi kann veljast at sita í sjei ár. Saddam Hussein er valdur at sita sum landsins forseti í óavmarkaða tíð. Hetta skal broytast, sigur Aziz.

Hann vísir eisini á, at teir umleið 3,5 mill. kurdarnir skulu fáa sjálfstýri.

Irak hevur annars heitt á ST og teir sameindu um at fáa loyvi at framleiða olju aftur og at útseta krigsendurgjaldið, sum avtalað í vápnahvíldaravtaluni. Irakar siga, at neyðugt er at brúka nógvan pening til at byggja landið upp aftur.